

LIRNIK WIOSKOWY

DODATEK DO „DRUŻYNY“

POŚWIĘCONY UMUZYKALNIENIU WSI POLSKIEJ.

Orkiestra naszych górali tatrzańskich na wystawie dekoracyjnej w Paryżu.

Dla chórów i kółek śpiewających.

Na liczne zapytania czytelników podajemy wykaz szeregu książek, śpiewników i podręczników, potrzebnych i niezbędnych dla nauczycieli, kierowników chórów i wszystkich amatorów i miłośników śpiewu i muzyki.

1. Dzieje muzyki powszechnej w zarysie, przez Henryka Opieńskiego. Nakład księgarni Gebethera i Wolffa, Warszawa — Lublin, Łódź — Kraków. Cena 2 zł. 35 gr.

W podręczniku powyższym znajduje się ciekawa historia rozwoju muzyki, od czasów najdawniejszych. Czytamy tam opisy muzyki i instrumentów egipskich, hebrajskich, chińskich, indyjskich, greckich i t. d. po-

zatem wyczerpujący materiał muzyki państw europejskich, a także osobny dział muzyki w Polsce, oraz rozwój sztuki muzycznej jedno i wielogłosowej.

2. Nauka śpiewu, podręcznik dla szkół i seminarjów nauczycielskich i duchownych, przez ks. dra Teofila Kowalskiego. Wydanie poprawione i ulepszone. Warszawa, Gebethner i Wolff. Cena 70 gr.

Według autora „zadaniem podręcznika jest doprowadzić ucznia do tego aby: *śpiewał czysto, pięknie i prawidłowo, wymawiał, by nadał dźwiękowi należyłą mu siłę i mógł głosem wyśpiewać nuty, wybrać wszystkie interwale.*

3. Początki śpiewu, podręcznik do nauki śpiewu zbiorowego, ułożył

Piotr Maszyński. Wydanie drugie poprawione. Warszawa, Gebethner i Wolff. Cena 2 zł. 50 gr.

W podręczniku tym wyłożona cała teoria i zasady śpiewu, poparte i objaśnione wielką obfitością ćwiczeń wszelakich i łatwiejszych śpiewów. Dla amatorów jednak za trudna.

4. Zasady nauki śpiewu oparte na podstawie fizjologii, skreślił W. Rzepko, z rysunkami w tekście, Warszawa, nakład Gebethnera i Wolffa. 1913. Cena 50 gr.

W artykule wstępnym autor zaznacza, że *śpiew jest najpotężniejszym czynnikiem*, gdyż żaden z instrumentów muzycznych tak do duszy nie przemawia, tak człowiekiem nie zawładnie, jak głos ludzki.

5. Katechizm muzyki, popularny wykład pierwszych zasad muzyki. Wydanie piąte ułożył Władysław Rzepko (System J. C. Lobego). Warszawa, nakład Gebethnera i Wolffa. Cena 1 zł.

W podręczniku powyższym znajduje się cały szereg zapytań i wyczerpujących odpowiedzi z dziedziny śpiewu i muzyki, oraz wszystkie wiadomości o nutach, tonacjach, gammach, taktach, interwałach i t. p. Książeczka niezbędna dla kierowników chórów i śpiewaków.

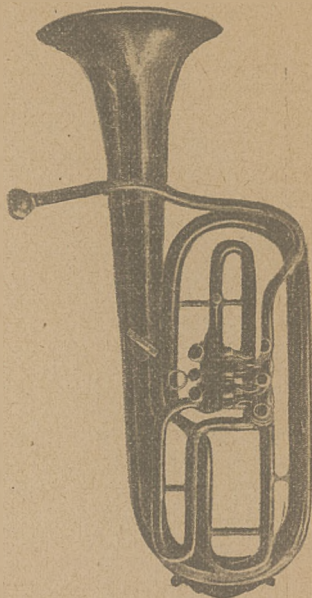
6. O frazowaniu w śpiewie skreślił W. Rzepko. Warszawa, nakład Gebethnera i Wolffa, cena 40 gr.

„Śpiew, którego podstawą są dźwięki, a dopełnieniem słowa, przedstawia się jako umuzykalniona deklamacja i, jako taka, podlega pewnym prawom, które nazywamy *frazowaniem*“. Na ten temat napisany cały podręcznik, niezbędny dla nauczycieli śpiewu, którzy pragną chór swój dobrze i prawidłowo wyszkolić.

7. Nowa Szkoła Chorału Gregorjańskiego, ułożył Mieczysław Surzyński, Profesor Konserwatorium Warszawskiego. Warszawa, nakład Gebethnera i Wolffa. Cena 80 gr. C. d. n.

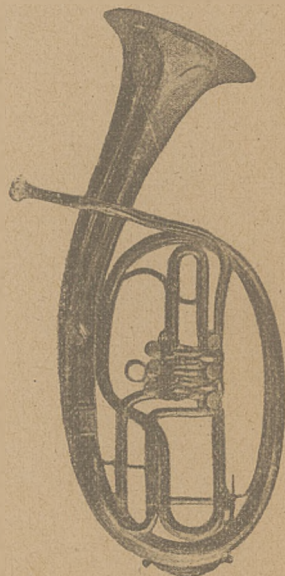
ALTY.

Są to instrumenty dęte, służące nie do melodji, lecz do akompanjamentu (wtóru), obok basów. Bas

ALTY w tonie F.

uderza zwykle *raz*, a alty dokończają na *dwa* — *trzy*. Instrument przy graniu trzymany *pionowo*. Wylot jest

ALTY w tonie F z cylindrowymi wentylami.

wtedy do góry, dół przysunięty nieco do siebie. Technika gry na alcie jest podobna, jak na kornecie. Grać na nim mogą nie tylko starsi, ale chłopcy młodzi, nawet dzieci szkolne.

W.

Ile kosztują instrumenty muzyczne.

W Nr. 11 „Lirnika“ podaliśmy ceny instrumentów muzycznych z fabryki Gliera w Warszawie, Al. Jeżozolimska 22. Jest to adres dogodny dla tych, którzy bliżej Warszawy mieszkają. Obecnie załączamy ceny instrumentów wytwórni Franciszka Niewczyka ze Lwowa (ul. Grodecka 2b).

Dla tworzących zespoły muzyczne w Małopolsce, adres ten jest dogodniejszy, bo bliżej jechać po instrumenty, obejrzyć je można osobiście i do domu zabrać.

Ceny na poszczególne instrumenty dęte dla orkiestr są następujące:

Pikolo Des	20.—
Flet Des 11 klap	65.—
Klarnet B lub Es 13 klap z fis okularą	85 —
Piston Es.	115.—
Kornet, Skrzydłówka lub trąbka Es	118.—
Altówka Es owalna	165.—
Tenor B. prosty	205.—
„ B. owalny	220.—
Trąba basowa B	198.—
Baryton B prosty 3 wentyle	230.—
„ B owalny 3 „	250.—
„ B „ 4 „	295.—
Trombon B „ 3 „	210.—
„ B „ 4 „	260.—
„ F bas. 3 „	235.—
„ F „ 4 „	275.—
Waltornia F lub Es	270.—
Bombardon F 3 wentyle	245.—
„ Es 3 wentyle	375.—
„ B 3 wentyle	385.—
Helikon F średni 3 wentyle	395.—
„ Es „ 3 „	410.—
„ B „ 3 „	450.—

Helikony obszerne o 10% droższe
„ 4-ro wentylowe o 20% droż.
Bęben duży z kotłem mosiężnym
obręcz. żelaznemi od zł. 150.—,
270.—.

Bęben mały jak wyżej od zł. 45.—,
do 100.—.

Para czyneli imitacja tureckich od
zł. 65.—, do 100.—, para czyneli
prawdziwych tureckich od zł. 220
do 300.—.

Wymienione instrumenty dęte są
własnego wykonania pierwszorząd-
nej jakości.

Na czysty strój i wszystkie miej-
sca lutowane udziela firma dwulet-
niej gwarancji.

Dostawa może nastąpić za około
2 miesiące i tylko za gotówkę, a to
połowa płatna przy zamówieniu, re-
szta przy odbiorze instrumentów.

Firma zastrzega sobie w razie po-
drożenia surowca, który sprowadza-
ny jest z zagranicy, odpowiednią
podwyżkę cen.

Dla bliższej orientacji firma po-
daje i ceny instrumentów smyczko-
wych i innych a mianowicie:

Skrzypce szkolne po:
zł. 11 —, 13 50, 14,50, 16.—, 18.—,
200 —, 22.—, 25.—, 28.—, 30.—,
32.—.

Skrzypce orkiestrowe po:
zł. 35.—, 45.—, 55.—, 65.—, 75.—,
90.—, 100.—, 120.—; 150.—.

Skrzypce używane koncertowe po:
zł. 80.—, 100.—, 120.—, 150.—,
180.—, 220.—, 350.—, 450.—,
580.— i droż.

Smyczki do wymienionych skrzy-
piec po:
zł. 2.80, 3.50, 4.50, 6.50, 7 —, 8 —,
10.—, 12.—, 16.—, 18.—, 22.—.

Smyczki z drzewa fernambuko-
wego po:
zł. 32.—, 45.—, 55.—, 75.—, 85.—,
100.—, 120.—, 150.— i droższe.

Futerały w formie skrzypiec po:
zł. 6.50, 8.50, 12.50, 18.—, 35.—,
45.—, 60.— i droższe.

Torebki ceratowe po zł. 4.—.
Viole orkiestrowe po:
zł. 45.—, 65.—, 85.—, 100.—, 150.—,
220.— i droższe.

Smyczki do violi od zł. 10.—, w zwyż.

Violonczele orkiestrowe po: zł. 115.—, 150.—, 180.—, 220.—, 250.—, 300.— i droższe.

Smyczki do violonczeli od zł. 12.— i droższe.

Kontrabasy orkiestrowe po: zł. 180.—, 220.—, 350.—, 450.—, i droższe.

Smyczki do kontrabasów od zł. 6.—, 10.—, 20.— i droższe.

Mandoliny wyrobu zagranicznego po: płaskie zł. 16.—, 20.—, 22.—, 25.—, 29.—, 32.—, 45.— i droższe.

Torebki ceratowe po zł. 4.—.

Gitary wyrobu zagranicznego po: zł. 32.—, 40.—, 50.—, 65.— i droż.

Gitary wyrobu własnego pierwszorzędnej jakości po: zł. 66.—, 75.—, 95.—, i droższe.

Pokrowce do gitary po zł. 7.—.

Struny jak i wszelkie inne przybory zawsze na składzie i po cenach przystępnych.

Trąbki strażackie po:

„ As lub B Zł. 22.—

„ F „ Es 24.—

Sznury do trąb z kułtasami kręconymi zł. 10.—, sznury do trąb z kułtasami ciętymi 7.50.

3. *Czy zajmują się naprawianiem instrumentów? Nadeślijcie imię, nazwisko i dokładny adres jednych i drugich.*

4. *Jakie tańce młodzież tańczy w waszej okolicy?*

Przy odpowiedziach trzeba zamieszczać koniecznie nazwę wsi, powiatu i wogóle dokładny adres danej miejscowości. Odpowiedzi będą drukowane. Po nadesłaniu dokładnych odpowiedzi, rozlosowane będą nagrody.

Zakładajcie chóry śpiewacze i orkiestry! Szanujcie pieśni i melodje swojskie.

PYTANIA DO ODPOWIEDZI.

Prosimy w dalszym ciągu o nadsyłanie następujących wiadomości:

1. *Na jakich instrumentach grywają w waszych okolicach?*

2. *Czy są domorośli majstrowie, którzy wyrabiają (sobie lub na sprzedaż) skrzypki, bassetle, flety lub klarnety drewniane, fujarki, ligawki itp. oraz inne instrumenty muzyczne własnego pomysłu?*

NA FUJARCE.

Odpowiedzi na pytania z № 6 „Lirnika“.

Za Zwolenia, pow. Kozienickiego w Radomskim.

W mojej okolicy grają na skrzypcach, ale obok tych używają harmonji jednorzędówki.

Prócz skrzypiec fabrycznych używają także wyrabianych na miejscu. Dwóch jest takich majstrów w mojej okolicy: Jan Harkiewicz ze wsi Lucinna i niejaki Pasek z Janowa, (imienia nie znam) — obaj z gminy Tczów poczta Zwolen. pow. Kozienickiego.

Stefan Konopka ze Zwolenia.